

Előfizetési árak:

Egész évre 10 frt -- kr.
Félévre 5 " -- "
Negyedévre 2 " 50 "
Egy hóra 1 " -- "
Egyes száma 4 kr.

Megjelenik mindennap,
vasárnap kivételével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE.

Szerkesztőség

és
Kiadóhivatal:
F. Jancz, Simonffy-utca
a városházával szembe

Hirdetések a legmérsé-
keltebb árszámítás mel-
lett vétetnek fel.

Parlamentáris modor.

Debreczen, január 23.

Századévek óta köztudomású tény az, hogy a nagy betegségek járványai hihetetlen gyorsasággal ragadnak el egyik nemzetről a másikra. Az anyagi erő ezen rozsdafoltjainál, a vándorló járványoknál sokkal gyorsabban terjed a szellemi járvány. Mig azonban amaz a kevésbbé művelt néposztálynál hamarabb lel fészekre, s a műveltebb elemekhez alig férközhetik be, azalatt a szellemi járvány az intelligentia osztályait inficiálja első sorban, mig az alsóbb nép körébe, ha eljut is, nehezen verhet gyökeret...

Ma az európai eszméáramlatokat megfigyelve, két igen erős idegen importot képező eszméáramlatot látunk honunk határai közt divatosnak. Mindkettő épp azért szembeütköző, mivel a magyar nemzet jellemvonásaitól idegenek. Egyik a társaságbeli nyereség, a másik a vele határos tünet: a parlamentáris modortalanság.

Az udvariasság és a parlamentáris jó modor jellemezte a magyart egy ezred év óta. Ma ez másképen van. Nem mondhatjuk, hogy kiveszett volna régi jó tulajdonságunk, csak némileg divatját multa. Kétségtelen, hogy e beteges tünet, mely a parlamentáris életet eldurvítja, a komoly tanácskozásokat lehetetlenné teszi, parlamentünk színvonalát lealacsonyítja: csak rövid életű lehet. Ezt mi, és velünk a jobb érzésűek, visszataszítónak találjuk és egyszersmind olyannak, a mi mihamar elmúlik. Az izléstelenség és durvaság, a parlamentek történetének tanúsága szerint, soha és sehol nem volt hosszú életű.

Parlamenti életünknek azonban nem ez a legnagyobb baja; van ott egy nagyobb baj és pedig az, hogy az izléstelenség és durvaság lett otthonos a parlamenti harcsteren és oly alakok honosítottak meg, a kik előtt a jó izlés és szép érzék iskolái ismeretlenek. Ezenfelül az a hibás taktika jött divatba néhány év óta parlamentünkben, hogy a szabadelvű pártból kiemelkedő legkiválóbb alakok állottak mindig sikra a kormány vezérelvéinek megvédelmzésére. Lassanként, és mondhatni helytelenül, szokásba jött az, hogy a párt háttérbe szorult, mint tartalék és a hadsorok előtt a miniszterek vívták meg győzelmes harcukat az ellenzék vezérférfiaival és táborával. A küzdelem ily sajátságos taktikája annyira megszokottá lón, hogy a szabadelvű párt azon tagjai, a kik nem ültek a miniszteri székeken, már szinte elszoktak az elsőrangú kérdéseknél szerepet vállalni és egyéni tudásuk súlyának érvényt szerezni. E sajátságos és épen nem indokolható visszavonultság ellenében az ellenzéki pártok apraja-nagyja megjelent a küzdőteren, s ha másképen nem, hát — szellemi képességének csekélyége szerint

— hahotázással, huhogással, hochozással és artikulatlan állati hangok hallatásával érvényesíté tehetségét.

Darányi Ignácznak, a szabadelvű párt kipróbált tagjának fellépése, nagy sikere, férfias nyíltsága megtörni látszott az általunk ismét hibásnak nevezett taktikát. Örömmel láttuk Darányit fellépni pártja köréből a kormány védelmére.

Mint egy új korszak hajnalfényét látjuk Darányi beszédét, azt olvasva ki belőle, hogy ezentul nem lesz kénytelen a kormány védeni a szabadelvű pártot, de a parlamenti élet rendszeres követelménye szerint, a szabadelvű párt fogja védelmezni a kebeléből alakult kormányt és-politikáját. Nagyon jól tudjuk mi azt, hogy Deák Ferenczet a Pantheonból Horvát Boldizsárt a rég megérdemelt nyugalomból, és más nagyjait a régi magyar parlamenti életnek nem lehet többé a kormány és politikájának védelmére beszólítani és a harc vonalába állítani. Mivel azonban ily valóban fenomenális államférfiúi nagyságokkal nem rendelkezünk, igenis, kívánatos, hogy lépjenek elő a szabadelvű párt matadorjai, a kik hivatva vannak és képesek is az ellenzék támadásait érvekkel ellensúlyozni. Mert ha igaz tény az, hogy kormány-pártunk mai államférfiai nem állanak azon magaslaton, melyen Deák, Andrássy, Eötvös és kortársaik állottak, viszont igaz is, hogy az ellenzék mai vezérférfiai sem ütnek meg ama halhatatlanok ellenfeleinek mértékét.

Darányi nagyszabású beszédével azon helyet foglalta el, a melyen legkiválóbb államférfiaink védelmezték a parlamenti élettel legsúlyosabb napjaiban. Megvagyunk győződve, hogy utánna ugyanannyi lelkesedéssel, ugyanoly nyíltsággal s hozzá hasonló erélyességgel a szabadelvű párt több kiváló tagja szintén kilép a sikra kormány védelmére. De mi ebben találjuk a nagy politikai nyereséget; mivel meggyőződésünk szerint a kormány tagjai egyenként és össze véve képesek a maguk álláspontját megvédeni, ha arra szükség van; hanem abban, hogy ez által megszűnik a személyes jellegű párbaj az egyes miniszter és az egész ellenzék között és ezzel a parlamenti élet kétségtelenül régi nemességét és hagyományos fenkölttségét visszafogja nyerni.

— **Bánffy miniszterelnök újabb sikere.** Parlamenti körökben, és pedig a szabadelvű párt vezeterei épp úgy, mint a józan igazságossággal ítélő ellenzéki notabilitások minden tartás nélkül egyformán elismerik, hogy Bánffy báró miniszterelnök a képviselőház a hétfői tárgyalása alkalmával, különösen Meltzl-képviselőnek adott válaszában, kitünő debatternek vált be, a kinek mindig van tántoríthatlan "suej-lélekjelenléttel és nyugalommal rögtönzött „suej-dig“ válasza készletben. Bánffy báró ezekben az improvizációkban is politikai előrelátást tud érvényesíteni a kifejezés megválasztásában. —

Ezért fogja minden párt, — mint a P. C. jelenté — a szász képviselők magatartására vonatkozólag Bánffy báró által tett nyilatkozatot az egységes magyar nemzeti állam érdekeire hasznos és felette becses sikernek tekinteni. A Bánffy-minisztérium állandóságára és a miniszterelnök tagadhatatlan energikus és céltudatos pártvezéri képességére nézve szintén igen öröndes siker, hogy a szabadelvű kormány-párt az elnökválasztásnál, tehát egy személyi és politikai bizalmi kérdés eldöntésénél, titkos szavazás mellett, 66 szavazatnyi jelentékeny többséggel nagy parlamentáris győzelmet aratott.

— **Belföldi hírek.** (A soproni határozat.) Pestmegye tegnapi közgyűlése sopronvármegye közönségének a debreczeni incidensre vonatkozó átiratát minden hozzászólás nélkül, egyszerűen tudomásul vette. — (A koronázási jelvények átadása) A király legközelebb kibocsátandó legfelsőbb elhatározásával el fogja rendelni a koronázási jelvényeknek az újonnan megválasztott koronaőr kezéhez való ünnepies átadását. Ez átadás külön szerződés szerint történik. — (A miniszterelnök Bécsben.) Báró Bánffy Dezső miniszterelnök, minden valószínűség szerint még a hét végén Bécsbe megy, hogy ott személyesen érintkezzen a közös és az osztrák kormány tagjaival. — (Az új belügyminiszter választói között.) Perczel Dezső belügyminiszter értesítette választóit, hogy e hónap 27-én Bonyhádra érkezik. Az ottani szabadelvű párt felkészüléssel készül őt üdvözölni. Másnap, 28-án pártgyűlés lesz, amelyen újra felajánlják neki a képviselőjelöltséget, mire a belügyminiszter elmondja programbeszédét. — (Lukács Béla és a millennium.) Kormánykörökben kifejezést adtak annak az óhajnak, hogy Lukács Béla megtartsa a millenniumi kiállítás elnökségét. — (Margitsziget megvásárlása.) A főváros tanácsa elhatározta, hogy a főváros nevében elfogadja Jósef főhercegnek a Margitsziget eladása ügyében tett ajánlatát, illetve megveszi a Margitszigetet. A megvásárláshoz azonban feltételeül kötik ki, hogy a kormány a Margithidat a szigettel kössa össze, és a szigetet a jégzajlasok ellen védgáttal építtesse körül.

— **Külföldi hírek.** (Orosz nyelv Ausztriában.) Csak a tartománygyűlés ülésében Vasaty azt indítványozta, hogy a cseh középiskolákban tanítsák az orosz nyelvet és hogy Csehország részére legfelsőbb törvényeket szervezzenek. (Osztrák-magyar bolgár vármháboru.) Ausztria-Magyarország és Bulgária közt a kereskedelmi tárgyalások még mindig folyamatban vannak. A bolgár kormány kijelentette, hogy arra az esetre, ha Ausztria-Magyarország nem engedne, a két állam közt kitor a vámháboru. (Franciaia kormányválság.) A franciaia miniszterválság megoldása nem megy olyan simán, mint remélték. Burgeois végképpen lemondott a kabinetalakításról, mert képtelen volt a pártok koncentrációjára vonatkozó tervét megvalósítani. Faure Cavaignac ot bizta meg a kormány megalkotásával. (Angol-török affér.) A konstantinápolyi angol követség postájának levélhordóját hamis pénz terjesztésének ürügye alatt elfogták. A leveleket tőle elvették s őt megsebesítették. Gyanítják, hogy a levelek között az örmény kegyetlenkedésekre vonatkozókat ke-resték. A dologból óriási botrány lett. Cobb az angol követség postaigazgatója visszaköve elte a leveleket s érettük a rendőrfőnökkel dula-kodni kezdett. Az angol főknzvet közbelépésére végre kiszabadultak. A nagykövet a portától azonnal elégtételt követelt. (Botrány a

n é m e t u d v a r n á l.) Berlii távirat jelenti, hogy az intím titkokat tartalmazó s az udvar tagjaihoz intézett névtelen levelek írásával vádolt s e miatt fogságot is szenvedett báró Kotze unokaöccse, Kotze százados megverekedett Schrader kamarással. A párbaj összefügg a báró Kotze ügyével. Vér nem folyt. (Z a v a r o k G ö r ö g o r s z á g b a n.) Athénben ugyan nem ütött ki a forradalom, mint a börze spekulációi terjesztették, de a viszonyok azért fölfőtte zavarosak. A képviselőház üléseit bezárták, de a király lemondásának híre alaptalan.

A mezőgazdaság céljait szolgáló alkotások ismertetése.

— Irta: **Szűcs Mihály.** —

Debreczen, január 23.

Kineveztetvén Debreczen szab. kir. város közigazgatási előadójává, első teendőmnek ismerem megismertetni a gazdaközönsséggel mind azon alkotásokat, melyek a mezőgazdaság kifejlésztésére létesítettek.

Ez alkotások a gazdaközönsség tájékoztatására, felvilágosítására és közvetlen támogatására rendelvek és a földművelésügyi kormány által vannak fenntartva. Hasznuk igen nagy s én arról győződtem meg, hogy a legtöbb esetben azért nem tud a gazda belőlük hasznot meríteni, mert nem ismeri azokat. Szeretném e tájékoztatásukat elosztatni.

Mióta az önálló földművelésügyi minisztérium vezeti az ügyeket, ezen a mezőgazdaság fejlesztését előmozdító intézmények megsokasodtak.

Lássuk tehát ezeket egyenként.

1. A kultur mérnöki intézmény.

A kultur mérnökség célja a gazdaközönsséget a talaj javító munkálatok keresztül vitélénél támogatni.

A kultur mérnökség elkészíti a munkálat terveit, költségvetést, megállapítja a kiviteli módokat, utcaigazítást adhat a gazdának az iránt is, hogy földje jövedelmének gyarapítására a talaj javítási munkálatok mily neme alkalmas.

Talaj és éghajlati viszonyaink között a talajjavításoknak főleg három neme alkalmazhatik kitűnő sikerrel, t. i. a *lecsapolás, öntözés, és alagesövezés.*

A talajjavításokon kívül a kultur mérnökség működik még.

1. A vízjogi törvény végrehajtásánál mint hatósági szakértő,

2. a közegész égyügi szempontból végzendő vízi munkálatoknál, minők a községek egészséges ivóvízzel való ellátása (ártézi kutak furása), községi (városi) vízvezetékek, csatornázások tervezése és keresztülvitelének vezetése, egészségügyi szempontból szükséges lecsapolások tervezése és munkálatok vezetésénél.

A kultur mérnöki személyzet 10 kultur mérnöki hivatal keretében működik, melyeknek területi beosztása és elhelyezése szerint egy kerület tartozik a mi körünkbe.

A VI. kerületi m. kir. kultur mérnöki hivatal működése kiterjed Jász-Nagy-Kun-Szolnok, Hajdu, Szabolcs, Szatmár és Szilágy vármegyék s az ezen kerületben levő városi törvényhatóságok egész területére. Székhelye: Debreczen.

Azon birtokosnak, ki bárminemű talajjavítást szándékozik eszközölni, a földművelésügyi m. kir. miniszterhez 50 kros bélyeggel ellátott folyamodványt kell benyújtania. A kérelemre az illetékes kultur mérnöki hivatal egy szakközege a terület megsemlélése, a tervek elkészítése és a munkálatok vezetésére kiküldetnek. A kiküldetés a kérvények sorrendjében történik s a kérelmezőre nézve költséggel nem jár.

A kiküldetés kérelmezhető a már meglévő talajjavítási munkálatok fenntartásával kapcsolatos teendőkre vonatkozó szaktanácsadás céljából is.

A kultur mérnökség mellett az ezen intézmény hatáskörébe tartozó munkálatoknál műszaki segédszemélyzetként a vízmesterek működnek, a kik a kassai m. kir. vízmesteri iskolában képeztetnek ki.

A kultur mérnöki hivatalokhoz beosztott vízmesterek a hivatalok rendelkezésére állanak — A birtokos által, a kinek birtokán dolgoznak, teljes ellátásban és 2 forint napi díjban részesítendők s uti költségük megtérítendő, A vízmester kiküldetését a kerületi kultur mérnöki hivataltól kell kérni.

A kultur mérnökség közreműködése talajjavítási hitelességnek.

Az 1889. évi XXX t. cz. értelmében a magyar földhiteletintézet által vizszabályozási és talajjavítási kölcsönök adatnak.

Ezen kölcsönök jelzálogi biztosítékát az illető birtok testeknek a szabályozás vagy talajjavítás által nyert érték, illetve jövedelem többete is képezi.

(Folyt. köv.)

Irodalom — Művészet.

* Verne Gyula összes munkáinak 2 füzetét küldte meg a Franklin-társulat Budapestén. Ahhoz, a mit már az első füzet megjelenésekor mondottuk, ezuttal csak annyit csatolunk, hogy ez a 2 füzet is teljesen méltó az elsőhöz. A második füzet a „Rejtelmes sziget” című érdekes regény folytatását közli. Ára 20 kr. Előfizetheti a vállalatra: 1 frtjával 3 füzetre akár a Franklin-társulatnál, akár valamely hazai könyvkereskedésben.

* Székfoglaló egyházi beszéd Harsányi Sándor, ref. főiskolánk volt jeles növendéke, jelenleg clevelandi (Amerika, Ohio állam) magyar ref. lelkész 1899. nov. 4-én tartotta meg nevezett egyházban nagy hatással székfoglaló beszédét. A beszéd nyomtatásban is megjelent Balogh Ferencz' theol. akadémiánk tudós tanárának ajánlva. Emelkedett szellemű beszéd, melyben egy hasájjára édes érzelmek közt gondoló, erős hittel bíró ifjú lélek megnyilatkozását látjuk. A szép beszéd elolvasását melegean ajánljuk olvasóinknak, Kapható Csáthy Ferencz és társa könyvkereskedésében; ára 10 kr.

* A föld és népei. E nagyszabású föld és népisme munkából éppen most jelent meg Méhner Vilmos kiadásában az 5. 6. 7. és 8. füzet. E füzetek tartalmát az Unióban lakó indiánok, az alaszkaei eszkimók, az egyesült államok földje, az itteni letelepülési forrongások, a vallásos élet, a demokrácia s az amerikai városok ismertetése képezi. A mű érdekességét nagyban fokozzák a szöveg közé nyomott számos és szép képek, megszerzethetőség pedig nagyon megkönynyíti az olcsóság, a mennyiben egy-egy füzet ára csak 30 kr. Megrendelhető minden könyvkereskedés útján Méhner Vilmos könyvkiadónál Budapest, Papnövelde utca 6. sz.

Sár van ...

Locs-pocs, sár van az utcán. A vasárnapi templombajáróknak ugyancsak félve kell átsapniok a Kossuth-utczáról a kistemplomhoz, nehogy besározzák magukat, mégis a legtöbb térdig csatakos. A híres „köpködő kaszinó” csak részben száraz, fele része víz-, jobban mondva sár alatt áll. Sáros mindenki, a feltűrt nadrágu gavaljértől kezdve a dülöngöző napszamosig, ki a vasárnap tiszteletére most itta el heti keresményét. Minden emberre ragad valami a sárból, a szennyből és mégis marad elég az

A „Debreczeni Ellenőr” tárczája.

Megtudták ...

Egy magamban, tőle távo,
A fák alatt, némán hosszan
Arról a szép, szőke lányról
Elmerengtem, gondolkoztam ...
Édes, kedves esti szellő
Legyinté meg az arcomat
S én e mondtam a szellőnek,
Megváltottam az erdőnek
Féltem őrzött bus titkomat.

Megsugta az enyhe szellő
A fűszálnak, a levélnek,
Elzugta a lombos erdő
A csicsergő fülmének.
Eldalolta a kis madár
Az illatos, kék virágnak ...
Csilingelt a harangvirág,
... Tán így tudta meg a világ
Hogy szeretlek, hogy imádlak.

Farkas Imre.

Költő és tündér.

Irta: **Krudy Gyula.**

Szeptember végén egy sovány nyurga fiu jött a házba lakni. Nagyon szerény, csendes jó fiunak látszott. Alig törődött vele valaki. A házmesternél a bejelentő ivre azt írta fel, hogy Alapi Bélának hívják és hogy író. Kérdezte a

házmesternél, hogy lakik-e valami tisztességes ember a házban, a házmester azt mondta neki, hogy nem, a miért nem is haragudott rá senki a nagy saktanyában.

Neki sem volt sok ezék-mókja mint általában mindazoknak akik az udvari lakásokba költöztek. Reggel jött; egy piros sapkás hordár tolt a homját egy talicskán, két másik meg hozta a kezében Ó egy koffert cipelt. Ugy látszik abban voltak a legértékesebb holmijai.

A háziur nem szereti az írókat. Noha ritkán fizetnek és sok baj van velük. Minduntalan akkor tudnak irni, mikor a házinépnek valami zajosabb elfoglaltsága van. Ilyenkor kiköltözéssel fenyegetőznek.

Alapi Bélának mindjárt az első nap akadt látogatója. Egy másik olyan sovány, sápadt fiatal ember. Bizonyára az is író volt. Az ott ült nála egész nap. A Lezsáknak a kis fia hordta nekik a feketekávé a kávéházból. Hát annak két hatost adtak.

Harmadnap egy szürke fejű ember jött el Alapihoz. Az is ott ült egész nap és újra csak annyi feketét ittak meg.

Negyednapra az új lakó kiszögezte az ajtájjára a névjegyt és aláírta nagy betűkkel: Elutazott. Pedig akkor hárman is jöttek.

Alapi belülről bezárta az ajtót és az ablakfüggönyök megöl leskelődött ki.

Pedig az mind a három az ő cimborája volt.

Megállottam az ajtó előtt.

— Hm, elutazott!

— Vajjon hová?

— De csakugyan elment-e, vagy csak a hitelezőknek való ez?

Kopogtattak az ajtón.

— Ne félj Béluska! Mi vagyunk — mondá az egyik.

A szobában csendesség maradt. Béluska aggodalmasan simogatott egy gyűrődött papiros forintost a kezében.

— Ha ezek most ide betörnek?

A forint léte sokáig kétséges volt. A három skribler egyideig tanakodott az ajtó előtt.

— Pedig nekem a doktorom két csésze feketét rendelt ebéd után, mondá egy magas elaszott arcú.

— Nekem is.

Aztán a kávéházakról kezdtek beszélni.

— Te Péter a Koronában hiteleznek még neked.

Péter rezignáltan legyintett a kezével.

A másik kettő szemrehányásokat tett neki. Az elhízott arcú erősen gesztikulált.

— Látod te kimarod magadat mindenünnen nem fizetsz sehol! Most hol lopjuk el az időt estig?

Lehajtott fővel kullogtak végig az udvaron.

Az egyiknek hirtelen jó gondolata támadt. — Gyerünk valamelyik redakcióba, a hol jókor van lapzárta, csak adnak valami innivalót, a vendégeknek!

A másik kettő vidáman ütött a szülő vállára s elmentek.

Aztán egy párszor még délutánoként eljöttek az új lakóhoz, de az ilyenkor elutazott

utca köv

sárrá akar

kicsit. új

Szeg

puha sző

szép tetsz

gyönyörrel

Itt látok

radt belöl

piszkos tő

E kis hal

szed egye

piszok s

az is el f

Nem

hangulat

olvadó ha

ártatlan f

Men

esett hó.

könnyű p

be a tája

letapodjál

nyomódik

egy verő

lik, sárr

Mil

busul az

pihék tra

emberekn

sem szán

Sze

az ember

égből alá

és senki

vigan sü

zsögnék

—

vizkeresz

vazó szer

Jar

Ja

Fe

Fe

Margit-fü

Fe

fürdő dis

Fe

Fe

Bikában

Fe

Bikában.

—

mindig

ilyen k

utazva.

zébe.

A

Rendes

az utcz

hát ho

nemüt

nap mu

a Góly

talon.

E

—

a mint

—

előre, n

radni!

H

mindig

tattam

krajcz

hogy r

szemb

sem vo

Nem a

iránt

A

részni

—

házm

pénzt

utca kövezetén; úgy látszik, az egész föld sárrá akar változni, ha elviszünk magunkon egy kicsit, új képződik.

Szegény tiszta fehér hó! Még ma délelőtt puha szőnyeggel vontad be az egész utcát, szép tetszetős színű fehér szőnyeggel, mely gyönyörrel tölté el a szemet. Mivé lettél most! Itt látok még egy kis halmot, mi még megmaradt belőled, de ki ösmerne rá abban a szürke, piszkos tömegben a te ártatlan szép színedre. E kis halom egyedüli maradványod, többi részted egyesült a homokkal: lett belőle sár és piszok s ez sem kerül ki sorsát, pár nap alatt az is el fog olvadni.

Nem tudom miért: olyan melankolikus hangulat vett erőt rajtam, hogy megsíratom az olvadó havat. De igazán fáj látnom azt a szép ártatlan fehér színt szürkére változni.

Mennyi ártatlanságot is fejez ki a frissen esett hó. — Ugy szeretem nézni, mikor nagy, könnyű pelyhekben hull alá, egyenletesen fődve be a tájat. De jönnek a sárny prózai emberek, letapodják a szűz, érintetlen havat, mely össze nyomódik, megszürkül, s nem kell neki csak egy verőfényes nap, mint a mai: eltűnik, elmúlik, sárrá lesz.

Milyen szépen süt a nap, csöppet sem busul az égből aláhullott, fényes csillogó hó-pihék tragikus sorsán, pedig ő okozta azt; az embereknek is milyen jó kedvük van, senki sem szánja a pusztuló ártatlanságot.

Szegény haldokló hó, mily közös sorsod az emberekével! Hány ártatlan lélek, mennyi égből alászállt ártatlanság pusztul el naponta és senki sem veszi számba: a nap tovább is vígan süt az égen s az emberek jókedvűen nyúzsognak az utcán.

Polonius.

Farsang.

Tájékoztató.

— Farsang tart január 7-ikétől, azaz vizkereszt napjától február 26-ikáig, azaz hamvazó szerdájáig.

Jan. 26. A polgári kör bálja a Bikában.

Jan. 26. Ács ifjúság bálja a Margit-fürdőben.

Február 1. Jogász-estély a Margit-fürdőben.

Február 2. A kömives-egylet táncvizsgálma a Margit-fürdő-teremben.

Február 3. Fodrász segédek bálja a „Margit” fürdő diszteremben.

Febr. 9. A kereskedők bálja a Bika termében.

Febr. 16. Az ág. ev. filigrányegylet thea-estélye a Bikában.

Febr. 17. Az asztalos ifjúság táncmulatsága a Bikában.

* Az érmihályfalvai izr. nőegylet. 1895 év január hó 27-én saját segély-pentzára javára a nemzeti szálloda nagytermében táncszal egybekötött thea-estélyt rendez.

A bál élén Benedek Mátyásné, nőegyleti elnöknő, Kovács Béláné ellenőr, Glück Adolfné a r. b. pénztárnok, Altman Ede, Beck Adolf, Beck Gyula, Földvári Farkas, Feldmann Ignác, Klein Vilmos, Kovács Ákos, Oppenheim Vilmos, Osterreich Számi, Rosenberg Soma, Wiedler Elek, Weisz Hermann r. b. tagok. Belépti-díj: Személyenként 1 frt, családjegy 2 frt 50 kr. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hirteligen nyugtáztatnak. Kezdeté esti 8 órakor. — Megbízók kívánatra előmutatandók.

Színház.

* Faust. Gounod e hatalmas operája tegnap másodszer és ismét szép közönség előtt került szíre. A szereplők igyekezete még fokozottabb volt és a kivitelben nagyobb erőt, nagyobb routint mutattak be. A közönség élénken tapsolta különösen *Ruzsinszky* I'ona szép énekét és jóindulatu buzditá-ut még gyöngye játékát is elnézték neki. *Kozma* tulságos tüzzel játszott és éneke, a hiányos színezés következtében, darabossá, modorossá vált; a *Gallyassy P.* (Siebel) éneke tulságosan diszkrét, de precíz. *Lucsa* rekne, Tiszay, előbbi *Mártha*, utóbbi *Mephistó* szerepében kitűnnek. A rendezés a templomjelenetben meghagyta azt a hibát, hogy a templom ájtatos közönsége érzéketlenül nézi, a mint *Margarétha* összerogyik a templom nagy hajójában. A színpad mélyítése, még pedig erős mélyítése szükséges lenne, valamint az is, hogy a női kar egy pár hölgyét a rendezőség visszatartsa attól, hogy akkor is kacagjon, mikor drámai jelenet foly le a színpadon. A zenekar kitűnő kíséretet szolgáltatott és a férfiak, különösen erőteljes katonakaravái, méltán rászolgált a dicséretre.

* Debreczeni operett. Érdekes vállalkozásba kezdett két debreczeni fiatal ur: Tompa Mihály „*Szuhay Mátyás*”-át operettnek dolgozták fel. A szöveget *Dóczy József* pénzügyi fogalmazó írja, kitől már esinos kötemények jelentek meg. A zenei részt *Szell Kálmán* végzett orvos növendék komponálja, kinek több kisebb szerzeménye jelent már meg, nagyobb részt tánc darabok, melyeket nemcsak Debreczenben, de a fővárosi lapok is jól fogadtak. Mindenesetre buzditásra méltó, hogy most nagyobb feladatokkal próbálkoznak meg.

* Opera-előadások. Tiszai színigazgató mint értesülünk, Faust után még több opera színrehozatalát határozta el. A jövő hét műsorába *Troubadour* már föl van véve és azt követni fogja *Tidelio* (Mozart), Fra Diavolo, Fekete domino, Büvös vadász stb. — Hát a „*Bajazzók*”? Szinte szégyenletesnek tartanók, hogy kisebb színházak igazgatói is megszerezték ezt a világhírű operát, ha nem tudnók, hogy Beldivel, a kinek az opera előadási joga átvan adva, nem lehet alkudni.

* Szerencsétlen választás volt a művezetőtől, vagy attól, a ki — utóbbi időben a színházi bizottságtól alakult albizottság nélkül — a műsort megállapítja: péntekre „A két árva”-t tűzni ki. Ha már az a kedvezmény megadatott a színigazgatónak, hogy pénteki napokon nép- és gyermek-előadásokat tarthasson, úgy ügyelnie kellene arra, hogy a nép- és gyermekek kedé yét és erkölcsi érzéket nemesítő darabok kerüljenek színre. Azt pedig, akik ismerik a „Két árva” viszontagságait, csak nem hiszik tán, hogy a gyilkos marquis, a részeges Frochard és a pupos Pierre valami nagyon határozak a jó erkő csökre? A sok történeti színmű, a mulattató népszínművek egészen megpenészednek a könyvtárban.

* Menekülnek a nemzeti színházról. Török Irma, a nemzeti színház fiatal művésznője — mint értesülünk — megvált a színházról. A művésznő e napokban igazgatói engedéllyel vidékre ment vendégszerepelni. Távolléte alatt azonban műsorváltozás állott be: Török Irmának fel kellett volna lépnie. Az igazgató, az engedély daczára, a művésznő fizetéséből büntetésből nagyobb összeget vont le. Török Irma azonban ebbe nem egyezett bele, hanem kérte, hogy szerződését bontsák fel rögtön. Nopcsa br., ki előtt az ügy most van, még nem határozott. — Fáy Szeréna sem találkozott azzal a minimális előzékenységgel, melyre számított, midőn a bécsi meghívást nem fogadta el, most szintén válik a nemzeti színházról. Ha ez így tovább tart, a színészek nem fognak többé ambíciót keresni abban, hogy az ország első színházába kerüljenek.

mindig és Gersákot is felkérte, hogy ilyen és ilyen kinézésű embereknek ő mindig el van utazva. Hát Gersák megtette, nem került pénzébe.

Az új lakó elég csendesesen viselte magát. Rendesen fizetett, de gyakran volt rá eset, hogy az utcáról behívott egy hordárt, a ki a ruháit hordta el a zálogházba. Egyszer az ágy-neműt is elvitte az a bizonyos hordár, de két nap múlva újra vissza hozta, addig az új lakó a Gólyába járt és ott aludt a billiárd asztalon.

Egyszer találkoztam vele a kapunál.

— Csengotett már? — kérdeztem tőle, a mint ott topogott az esőben.

— Még nem, a kapuzást kerestem ki előre, nem szeretek senkinek sem adósa maradni! — mondá nemes hévvel.

Én addig olyan faragatlan fráter voltam mindig, hogy a szegény Gersákot megvárakoztattam a kapualjába és ott kerestem ki a 10 krajczárt. Akkoriban épen olyan idők voltak, hogy nekem csupa tizes bankóval volt tele a zsebem és egyetlen rézkrajczar aprópénz-m sem volt. De azért én kerestem a zsebemben. Nem akartam rossz véleményre kelteni magam iránt a fiatal emberben.

Alapi végre melankolikusán kezdett füttyörszni.

— Eh, — mondá — hisz várhat az a házmester holnapig. Most nem megyek neki pénzt váltani.

Előzékenyen vágtam közbe:

— Majd én, ha megengedi...

Aztán csegettünk.

Gersák soká jött elő. Bizonyára sejtette, hogy én vagyok.

Kinyitotta a kaput és kezét nyujtotta. Elhatározással vettem ki a zsebemből egy kék távirati nyugtát.

— Itt van egy forint, adjon vissza.

A házmester kissé meguékkent, a mint ott látta a kékkes papirost csillogni a kezében.

— Majd holnap, nagyságos uram.

Alapi a lépcsőnél melegen fogta meg a kezem.

— Uram, ön nagyon lekötözött! Alapi Béla vagyok, iról...

Felhívtam a szobámba teázni.

— Hát uraságod, szokott irni is. Ugy-e bár álnév alatt?

— Oh nem! A *Képes Ujságban* most folyik egy regényem. Képzeld. Az a gaz szerkesztő két krajczárjával fizeti a sorokat!

Elcsodálkoztam.

— Hja, ilyen ez a világi élet!

Ő is sóhajtott.

A cigaretták tüneményes gyorsasággal fogytak. A szoba lassan kékkes füsttel telt. Mi közelebb húzódtunk egymáshoz.

Az eső odakünn hullani kezdett és sűrűn parkolta az udvar gránit köveit.

Alapi mosolyogva dőlt hátra székében.

— Ismeri a „golyából” a kasszirosnót?

Mondtam, hogy nem.

Az író áradozva kapta meg a kezemet.

— Ah, úgy ön nagyon keveset ismer még. Uram, a Rozmaring utca a lábainál hever annak a nőnek!...

— Hogy érti azt?

— Hogy? Uram, az egy angyal. Tűz szemek, rózsás ajkak, ő lebeg szemeim előtt mindig, mikor Annuskából írom e folytatásokat. Tetszik tudni „Annuska” a címe a regényemnek.

Felemelte a karját.

— Nézze, uram! Ekkora magas és karcsú és szép dióbarna szemei vannak. Én azt hiszem, hogy ő a legszebb asszony Budapesten. Ah! uram önnek nincs fogalma arról, hogy micsoda szép ő...

A mellénye alá dugta a kezét. Azonban csakhamar kihuzta. A tenyere piszkos volt a szivarhamutól és féltette a mellvértje tisztaságát.

— Kovács ur kérem! — Látott ön már virágot, melyet a méhek raja döngicsél körül? Olyan most a Gólya „képe”. Az egész Rozmaring-utca...

Később aggodalmasan vezettem le Alapit szobájába. Féltem valami baja talál támadni. Igen erős volt a teája.

*

Aztán nemsokára elköltözködött ő is.

Gersákkal nem lehet kijönni egy fedél alatt. Alapinak az utóbbi időben sűrűen voltak tizforintos bankói éjszakánként és Gersák minduntalan azzal áll elő, hogy ő szegény ember és hat gyermek apja és nem teszi fel Alapi nagyságos urról, hogy ezeknek a gyermekeknek veszi ki a miadunapit szájukból.

Olyan kiálthatatlan ez a Gersák!

NAPI HIREK.

Tájékoztató.

Lapzárta mindennap d. u. 2 órákor, csak esetleg hétfőn később.

Kéziratok visszaszolgáltatására a szerkesztőség nem vállalkozhatik. — Kérjük a lapnak csak az egyik oldalára írni, ha lehet porzó nélkül!

A hír. tábl. hivatalos órák a segéd- és kezelő hivatalokban d. e. 8-12, d. u. 2-5 óráig tartanak. — Az írtató, kiadó-hivatal és az irattár a felelők felvilágosításokat ad hétköznapokon d. e. 9-11, d. u. 3-4 óra közt; vasárnapokon és ünnepnapokon d. e. 10-11 óra közt.

A m. kir. törvényszéknél jegyzőiroda nyitva hétköznapokon d. u. 3-5 óra közt, vasárnap és ünnepnapon d. e. 10-11 óra közt. Gyűjtőszekrényből a beadványok kivételnek hétköznapokon d. e. 12 óra d. u. 5 órákor, ünnepnapokon d. e. 11 órákor.

A debreceni állami időjelző állomás jelentése. 1895. jan. hó 23-án reggeli 7 órákor. Hőmérséklet — C fok. Légnyoomás 751.4 millim. Szélirány déli. Csapadék tegnap reggeli 7 órától ma reggeli 7 óráig 6 millim. Ugyanezen idő alatt legmagasabb hőmérséklet —6 fok. Legalacsonyabb hőm. —1 fok. hó réteg 4 cz. méter.

Zeneestély az „Angol királynő” szállodában minden kedden, pénteken és vasárnap.

Színház szeptember hó 29-től minden este 7 órákor.

Sétahangverseny a „Margit”-fürdő vendéglő disztermében okt. 14-től minden vasárnap délután 4 órákor; felváltva a R á c z K. és M a g y a r i a k zenekara.

Múzeum a kollégiumban nyitva van vasárnaponként d. e. 10-től 12-ig.

A Gönczy-egyesület „Otthon”-a a Keresk. akadémia palotájában.

Famunkatartás. A kézügyesítő egyesület, főreáliskolai műhelyében d. u. 2-4 óráig. Kedden: Előkészítő csoport. Szerdán és pénteken: Haladó csoport.

Nyilvános olvasóterem a kollégiumban, nyitva van hétfőn, szerdán, szombaton d. u. 3-6-ig. Jan. 31. Városi közgyűlés.

— **Vértesi Arnold lemondása.** Vértesi Arnold — mint a Reggeli Ujság írja — a Csokonai-körnek — alakulásától kezdve — buzgó elnöke, országos nevű regényírónk, lemondását jelentette be a kör elnökségéről. A lemondást tartalmazó beadványt Komlóssy Arthur helyettes elnökhöz küldötte s abban változott viszonyaira, különösen pedig a fővárosba költözésére hivatkozva, meleg hangon bucsuzik el a körtől s elnöki állásáról leköszön. — A lemondó levél a legközelebb tartandó választmányi ülés elé fog terjesztetni, mely azt az évi rendes közgyűléshez teszi át érdemleges elintézés végett. — Vértesi Arnold távozása nehezen betölthető ürt hagy maga után a Csokonai-körben, társadalmi életünk ez egyetlen kulturális tényezőjénél, melynek kebelében a különböző érdekeket és elemeket az ő tapintatos modora, szelíd bánásmódja és kivált jó írói neve igen szerencsésen tudta az általános érdekekkel összeegyeztetni s a kör előnyére kihasználni.

— **Elmaradt felolvasás.** Kerpely Kálmán tanár felolvasása a gazdasági együletben a legközelebbi szombatról, miután a városháza nagyterme azon a napon más czérra van lefoglalva, február 2-kára halasztatott el. Kerpely Kálmán a növénytermelésről fog előadást tartani.

— **A debreczeni első takarékpénztár jubileuma.** Debreczen legrégebbi, legvirágzóbb pénzügyintézete, az első takarékpénztár a millennis ünnep esztendejében, 1896-ban üli meg feunállásának ötvenedik évfordulóját. E kettős jubileumot nagyobb szabású alkotásokkal készül maradandó emlékvé tenni, mire nézve már is több irányban tett lépéseket az igazgatóság; a közgyűlés pedig már két év óta szavazott meg bizonyos összegeket az ünneplés költségeire. — Az intézet Szücs Mihály gazdasági tanárral megírta ötven éves történetét, mely mély nyomokat hagyott Debreczen városi közgazdasági életében. A mű már befejezéshez közeledik. Az igazgatóság úgy ezt a történetet, mint az inté-

zet pénzügyi műveleteiről készitendő grafikai táblákat kiállítja a milleniumi kiállítás pénzügyi csoportjában.

— **Kir. adóhivatal Szoboszlón.** A m. kir. pénzügyminiszter — még a múlt év december 19-én kelt határozatával elrendelte, hogy Hajdúvármegye területén H. Szoboszló székhellyel f. év márczius havában kir. adóhivatal állítsák, mely működését f. év április első napján megkezdje. A hivatal szervezésére vonatkozólag tegnap érkezett a debreczeni pénzügyigazgatóság egy újabb miniszteri leirat, melyben a szoboszlói adóhivatal körzetébe — a debreczeni adóhivatal körzetéből — a nádudvari járáshoz tartozó H.-Szoboszló, mint székely, P.-Ladány, Nádudvar, Kaba, Tetétlen, Földes és Szovát községeket osztja be. Az új adóhivatal személyzete egy adópénztárnokból, egy ellenőrből, két adótisztből és egy hivatali szolgából fog állani. A két adótiszt állás — az igazgatóság által múlt évben előterjesztett javaslatához képest — a debreczeni kir. adóhivatal tisztí személyzetéből áthelyezés útján lesz betöltendő. Egyben felhívja a leirat a debreczeni pénzügyigazgatóságot, hogy az adópénztárnoki, ellenőri és hivatali állásokra hirdessen pályázatot s a hivatali állást saját hatáskörében ápril hó 1-5-ö napjával töltsék be. Az új adóhivatal felállításával a h.-szoboszlói, nemkülönben a püspök-ladányi kir. járásbírórság is az új adóhivatalhoz lévő utasítandó, felhívja a miniszter a debr. pénzügyigazgatóságot, miszerint a bírói letétek és illetmények a debreczeni és a herettyó úfalui kir. adóhivataloktól a h.-szoboszlóihoz való átutalása céljából a nevezett járásbírórságot, a debr. törvényszéket az új adóhivatal felállításáról és működése megkezdésének napjáról azonnal értesítse.

— **A gazdasági tanintézet igazgatói állása betöltésre vár.** A Domokos Kálmán igazgató temetésén kormányi képviselőben megjelent Torma Béla miniszteri tanácsos az igazgatói teendők ideiglenes ellátásával dr. Vedródy Viktor tanárt, mint a szolgálatban legidősebb bizta meg. Hírlik, hogy egy oly tantárgyakkal foglalkozó szaktanár kinevezése van tervben, minőket itt Szücs Mihály tanár ad elő, és a melyek rendszerint a gazdasági tanintézeti igazgatónak szoktak tárgyai lenni. Ez esetben Szücs Mihály tanár más intézethez helyeztetnék el. Megfoghatatlan, ha való, e tervezet. Szücs Mihály két évtized óta kitünő tanára gazdasági intézetünknek, széleskörű szakirodalmi munkássága, főleg alföldi gazdasági viszonyainkat fejlesztette. Népszerűsége és tekintélye általánosan ismert s elismert. Csak most nevezteték ki a kormány által törvényhatósági gazdasági előadóvá. Minden feltétel megadva van az ő igazgatósága sikeréhez: ily helyzetben az igazgatóság kérdésének megoldása önként kínálkozik.

— **A debreczeni jogász és tisztviselői kör fölyő évi január 27-én, délelőtt 10 órákor saját helyiségében évi rendes közgyűlést tartja,** melyre a kör tagjait tisztelettel meghívja a kör elnöke. A közgyűlés tárgyai: 1. Elnöki jelentés a Kör életének múlt évi mozzanatairól. 2. A számvizsgáló bizottság jelentése a múlt évi zárszámadások megvizsgálásáról és a pénztár állásáról. 3. A jövő évi költségvetés megállapítása. 4. Az igazgató választmányának s a tisztviselőknek megválasztása. Ugyan a napon d. u. 5 órákor a Kör szintén saját helyiségében, az alapszabályok 14. §-ának megfelelő rendes ülés is tart, melynek tárgya: Eötvös Károly Lajos körtagur felolvasása „Az iskolajog határai”-ról. A felolvasást este 8 órákor a kör helyiségében tartandó társas vacsora követi, melyre nézve az abban résztvenni kívánó tagtársak tisztelettel felhivatnak, mikép sziveskedjenek a kör helyiségében e czélra nyitott ivnek aláírásával a közgyűlés előtti nap estéjéig annál bizonyosabban jelentkezni, mint-hogy különben az akkoráig nem jelentkezők ellátásáról megfelelő gondoskodás nem történhetné.

— **A jószívű színész.** Jószive van a bohém népségnek s ha csak teheti szives örömet segít a szerencsétleneknek, ha csak teheti. Ma délelőtt a Kossuth utczán elűtött egy szegény paraszt asszonyt a szánka s a fejét véresre zúzta a szánka oldala. Félig eszméletlen állapotban szedték össze a szegény asszonyt az arra járó kelők, oda sietett a színház előtt sétáló színész is, ki mikor valami ruhadarabra volt szüksége a paraszt asszonynak, hogy sebet bekötözzék, szives örömet nyújtotta oda rózsaszínű himzett zsebkendőjét. A drámai színész zsebkendője ugyan áldozatává lett a szerencsétlenségnek, de vigasztalja magát azzal, hogy a tettével egy szerencsétlen segíthetett.

— **A megfőzött zsebkendő.** A kereskedelmi akadémia egyik széles körben ismert, kitünő tudomány s kedves modoru, tehát mindenütt szeretetben álló professzora a napi fáradság után estenden magános hajlékba tért meg. Szeszélyből-e, vagy éhségtől gyötörve, nem tudni, tojást akart magának főzni sajátkezüleg. A kelető előkészületek megtették; a gyors forraló alatt és mellett lobogott a denaturált szesz kékes lángja. Barátunk kezében tartva láncz nélküli zsebkendőjét, elmerengett talán épen afelett, hogy milyen sovár otthon könyvei között a legényember élete. Egyszerre megüti fülét a főző víz zugása s beleereszti a zsebkendőjét, elmondva, hogy egy az isten s hozzá csatalogva egymiatyánkot, ugyanis ennyi idő alatt kell egy tojásnak keményre főni. Kiveszi a gyorsforralóból, a mit beletett és akkor látja nagy almlkodva és boszankodva, hogy a zsebkendőjét főzte meg tojás helyett. Ekkor megfogadta, hogy már nem él egyedül, de azért a sok előzmény után nincs elég bátorsága Hymen rabjává lenni. Igaz hogy már — régen legény!

— **A hatvan utczai gazdaság 1895-ik évi január hó 27-ik napján délelőtt 10 órákor,** a városháza kistanácstermében évi rendes közgyűlést tart. Tárgyak: 1. Választmányi jelentés az 1894-ik évről. 2. Pénztárnoki és számvizsgálói jelentés a múlt 1894-ik évi pénztári állapotról s annak folytán a pénztárnok és a többi tisztviselők felmentése. 3. Három tagból álló számvizsgáló bizottság megválasztása az 1895. évre. 4. Esatleges indítványok tárgyalása. Kelt Debreczenben, az 1894. évi decz. hó 30-ik napján tartott választmányi ülésből. Tisztelettel: Koszorus Lajos utczagazdasági elnök. Kivonat a nagyméltóságú m. kir. belügyminiszterium által jóváhagyott rendszabályokból. 12. §. Általános szabályok B) Minden földtulajdonos köteles a gazdasági közgyűlés általi évenként külön az ondódi és külön az ujosztásu földekre kivetett illetményeket fizetni; azon tulajdonok, kik földjükön állandó felügyelet alatt álló épülettel bírnak, csőszbérnek csak felét fizetik. Ezen kedvezmény azonban csak azon földterületekre terjed ki, melyek az épülettel bíró földrészszel egy tagban, vagy egy dűlőben vannak; egyéb illetményeket pedig az ilyen gazdák is egészben fizetni tartoznak. Az ily módon kivetett illeték pontos fizetésért a földtulajdonos maga fizesse ki a csőszbért az eljárónak s ha bérletben van a föld, a bérletvelei a tulajdonos számolja el a csőszbérilletéket.

— **Ékszerlovaj.** Martalusz József nem szűkölködött a szeretőiben, volt neki három is. Jó szive volt Martalusznak, egyformán szeretete mind a hármát s egyforma ajándékkal akarta meglepni mindeniket. Hanem pénze nem volt. Daczára ennek bement ma Fleischer Hermann főtéri üzletébe azon szándékkal, hogy függőt akar venni. Az ékszerész kirakott elébe egy rakás ezüst ékszer. Az atyafi csak válogatott, csak válogatott, de nem tudta elhatározni magát semmire. E közben valaki a boltba jött üzleti ügyben, a kívül Fleischer beszélgetést kezdett. Mig elmerülve a beszélgetésbe az ékszerész nem ügyelt a parasztleány vásárlóra, addig az három pár ezüst „fülönfüggőt” a zsebébe csuszatott. Azonban Fleischerné, ki a másik szobában volt elfoglalva, észrevette a tolvajlást. Német nyelven odaszólt a férjének, mire az rendőrt hivatott s a fiatal embert bekísérték a városházára. Martalusz nem tagadja tettét s éppen ezért haza tolonczoltatta a rendőrség illetőségi helyére, mig ügyét a kir. törvényszékhez tették át.

van a
res örö-
teheti.
tt egy
a fejét
zmélet-
asszonyt
az előtt
hadara-
k, hogy
tta oda
drámai
lett a
t azzal,
thetett.
kedelmi
kitünő
ndenütt
dalmak
t meg,
a, nem
ezüleg.
gyors
naturált
tartva
épen
ve kö-
güti fü-
sebórá,
atalova
ell egy
forraló-
almél-
t főzte
gy már
y után
ni. Igaz
-ik évi
kor, a
közgyü-
jelentés
ámvizs-
pénztári
nok és
n tag-
lasztása
tárgya-
decz.
ülésből.
zdasági
belügy-
lyokból.
földtu-
s álta
josztásu
i; azon
lügyelet
csak fe-
n csak
sz épü-
gy egy
pedig az
nak. Az
ésért a
ért az
bérlo-
letéket.
József
eki há-
yformán
ndékkal
nze nem
scher
al, hogy
tt elébe
k való-
elhatá-
a bolt-
scher
eszélgé-
tlegény
ü lön-
Azonban
fogalva,
odaszólt
a fiatal
t a lusz
a tolon-
e, míg

— Az asszony bosszuja. Kohn ur igen szerette a könnyű, gondtalan életet. Feleségét ott hagyva, virágról-virágra szállt. A mikor aztán a jóból nagyon is megártott a sok, ismét eszébe jutott a gyöngéd feleség és kapta magát, tegnap este hazaállított. Az oldalborda hetyke szóval fogadta a már részéről majdnem feledésbe ment férjet, a mi bizony Kohn urnak nem igen tetszhetett, mert otthonlétének második percében feleségének frizuráját czibálta szét és az asszony viszont Kohn ur rendezetlen szakálába akasztván kacsóit, az udvarra vonzolta, hol komolyabb következményei is lettek volna a harcznak, ha a szomszédok szét nem választják őket.

— Kalabriász-pör a rendőrségen. Dorogon még csak a huszonegyest, meg a máriást gyakorolják a kártyakapacitások, a nagyobb fortélyt és művészetet igénylő kalabriászt még csak hírből ismerik. Minthogy pedig a buszon-egyesre és máriásra már ráuntak a jó dorogiak, hát arra a nemes feladatra vállalkozott Kovács János ottani becsületes csizmadia, hogy ő majd Debreczenbe bejön, megtanulja itt a kalabriászt és szerzett ismereteibe beavatja derék polgár társait is. Be is jött Kovács Debreczenbe és itt fölkereste egyik mészáros ismerősét, a kinek előadta jövelele czélját. A mészáros készséggel elvállalta, hogy ő majd megtanítja Kovácsot a kalabriász-játékra, azt azonban előre kijelentette, hogy ő babra nem játszik, csak készpénzre. Akadt hamar egy harmadik partner és erre elkezdtek Kovácsot a kalabriász művészetére tanítani nagy buzgalommal. Mire azonban Dorog csizmadiaja magtanulta a kalabriászt, azon vette magát észre, hogy 135 forintot nyertek el tőle a tanítómesterek. Nagy buvában azután a rendőrségre ment panaszkodni, de hát ott nem segíthettek a baján, mert a bevádolt partnerek két hiteles kibicczel igazolták, hogy egészen szabályosan játszottak; téla nélkül nem mentek a kasszára és reonszot sem adtak. Arról, hogy Kovács pacczer és a tők nyolczasra felvette, ők nem tehetnek. Kovács végelkeseredve bandukolt el a rendőrségtől. Legfőleg csak az a tudat vigasztalhatta, hogy majd a dorogikat ő is így tanítja meg a kalabriászra.

— A sokat utazott községgazda. Megirtuk, hogy Böde Imre v. pércsi községi gazda még e hó elején eltűnt V. Pécsről. Az ottani előjáróság először azt hitte, hogy Böde hűtlenül kezelte a rábizott községi pénztárt. Amint azonban a vizsgálat kiderítette, a pénztár rendben volt. Böde pár hét múlva megkerült. Hol volt, azt azonban nem mondta meg. Csak annyit árult el, hogy Budapestet is megjárta. — Azonban hivatalát már el nem foglalhatta, mivel már akkorra, — hét napon át bejelentés nélkül távol lévén — mással betöltötték. Ferenczy Elek főszolgabíró tehát megküldte neki a fölmentvényt. Ezt elolvastván Böde, egy óra múlva már nem találták sehol a községben. Most országsszerte körözik. Ismerősei úgy vélekednek, hogy a szerencsétlen elméje megharmályosult. Vagy valami menyecskeféle teszi reá nézve olyan kedvessé azt a Pestet, melyről tudvalevőleg azt mondják, — hogy befest!

— A polgári házasság. Fű, fa, levegő minden a polgári házassággal van tele. És mégis oly kevesen vannak tisztában annak a fogalmával. Egyik örökös vig kedélyéről és kifoghatatlan humoráról ismeretes régi táblabírószerű ügyvédünkől kérdi valaki, hogy mi a polgári házasság:

— A polgári házasság, barátom, az hogy a katonaság udvarol a nőknek és a polgárság veszi feleségül!

— Arverés. Holnap január 24-én reggel 8 órakor az államvasutak indóházánál nyilvános arverés lesz, melyen a kiválthatlan és kézbesíthetetlen áruk lesznek eladva. Az elárverezendő tárgyak között van: gyufa, vas cső, gabona söpredék, falapát és buza, vastengely, vetőgép-részek és olaj, kosarak csavarok, kavicsok, és képek, szecskavágó és pamut, czément meg agyterítő, márvány és kocsikenőcs, varrógép meg tűzifa, többféle zsákok és kaptafák. Vagyis lehet ott mindent venni, mint a jó boltban.

— A duhaj legények. Nem volt duhajabb legény F. Józsa Vass Lajosnál. — írják nekünk

onnan. — A hatósággal örökös harcban állt s ha elítélték, büntetése idejének leteltével megint kezdte a verekedéseket. Vass Lajosnak azonban most az egyszer keservesen kellett lakolnia. A legény ugyanis a napokban a közeli Szent Györgyre menvén, utközben betért még Józsaán egy házába, ahol többen kártyáztak. Köztük volt Zubán Mihály is, aki régea agyarkodott már Vassra. Amint az utóbbi az egyik játszónak nézte nézte a kártyáját, Zubán ezen szavakkal: „akit én nem szeretek, azon bosszút is állok“ — kését kétszer a Vass mellébe szurta. A sebek azonban nem életveszélyesek s ha fölépül Vass, aligha nem okul saját magán. — Zubát a ceendőrok elfogták.

x Külső használatra. Testrészek fájdalmat csuzos és köszvényes bajok és mindenféle gyuladások a „Moll-féle francia borszeszszel gyógyíttatnak biztos sikerrel. Egy üveg ára 90 kr. Szétküldés naponként utánvétellel Moll A. gyógyszerész, cs. és k. udv. szállító által Bécs, I. Tuchlauben 9. A vidéki gyógyszerárakban és anyagkereskedésekben határozottan Moll-féle készítmény kéréndő az ő gyári jelvényével és aláírásával.

Városi és megyei ügyek.

* A bejelentési hivatal főnöke. A bejelentési hivatalnak Csapó István halála következtében megüresedett hivatal főnöki állomására gróf Degenfeld József főispán, rendőrkapitányi ranggal Simon Miklós mezőrendőr kapitánysági fogalmazót nevezte ki febr. 1-től fogva. Az új hivatali főnök a mai rendes tanácsülésen le is tette hivatali esküjét.

* A kultuszminiszter beköszöntője. Dr. Wlassich Gyula, az új vallás- és közoktatásügyi minisztertől a mai napon érkezett meg Debreczen város közönségéhez az az első elnöki körirata, melyben miniszterre kineveztetését, a miniszterium vezetésének átvételét tudatja. Egyben a város közönségének hathatós támogatását kéri az ő hivatalos működéséhez.

Törvényszéki csarnok.

* Kinevezések a depr. kir. táblához. Az igazságügyminiszter a debreczeni kir. törvényszék két tehetséges ifju jegyzőjét: Tóth Aurélt és dr. Galánffy Jánost a depr. kir. táblához tanácsjegyzőkül rendelte be.

Táviratok.

Munkanélküliek tüntetése.

Budapest, január 23. (A D. E. ered. táv. Érk. 3 ó. 30 p.) Bécsből telefonozták, hogy Ö felsége a király megígérte hogy a bécs-városi bálba esti 10 órakor elmegy. A munkanélküliek ezt az estét akarják felhasználni tüntetésre. A katonaság a kaszárnyákban készenlétben van, hogy megakadályozza az esetleges tüntetést.

Andrássy Gyula bucsuja.

Budapest, január 23. (A Debr. Ell. ered. táv. Érk. 3 óra 30 p.) Andrássy Gyula gróf, a király személye körül volt miniszter, ma bucsutisztelősen volt a királynál.

Perczel Dezső választói között.

Budapest, jan. 23. (A D. E. er. táv. Érk. d. u. 3 ó. 30 p.) Perczel Dezső belügyminiszter hétfőn választói előtt Bonyhádon valószínűleg ki fogja fejteni belügyi programját.

Pilaszanovits József †.

Budapest, január 23. (A Debr. Ell. ered. táv. Érk. 4 ó.) Roglaticzai Pilaszanovits József nagybirtokos, előkelő bácskai családból való volt képviselő, ma reggel 64 éves korában meghalt.

A gymnásiumi felügyelő programja.

Debreczen, január 23.

A tiszántúli ev. ref. egyházkerület a kebelében lévő felekezeti középiskolák élére felügyelői állást szervezett s arra a múlt év őszén J. o. o. Istvánt, a debreczeni tanítóképezde nagyérdemű igazgatóját választotta meg, ki tisztét ez év elején foglalta el.

Ezt a fontos mozzanatot úgy K. i. s. Áron püspök a középiskolákkal, mint J. o. o. István felügyelő a tanárkarokkal és a gymnasiumok igazgató tanácsaival körlevélben tudatták.

J. o. o. István e körlevélben mutatkozott be a tanárkarok előtt és jelezte röviden azokat az elveket, melyek őt nagyfontosságú hivatása utjain vezérelni fogják.

E közérdekű levelet itt közöljük:

Tekintetes Gymnásiumi Tanári kar.

A főtiszteletű egyházkerületi közgyűlés intézkedése folytán felügyelői tisztemet a beállott új évvel megkezdeni kötelességem lévén, van szerencsém magamat a tisztelettel czimzett Tanárkarnak bemutatni a mindnyájunk közös, magasabb ügyének, a gymnasiumi oktatás és nevelés ügyének javára irányuló törekvésben szives támogatását kikérni.

Közfelfogás szerint a gymnasiumok azt a helyet foglalják el iskolaügyi szervezetünkben, a mit a szív az emberi test organismusában. Ennek ép, erőteljes működésétől, az általa a test legkisebb részeig, a parányi sejtekig elhajtott és elosztott anyagtól függ ennek épsége és mi yensége is. A tudományos irány, melyben a gymnasiumok haladnak; a szellem, melyet a nevelésben követnek, a legnagyobb mértékben reányomja bélyegét az ifjuság lelkére, melyet önkéblén táplál s innen kihatólag azon társadalomra is, mely azokat környezi.

A tudomány szeretete, sőt részben a tudomány bírása a már világoz körvonalokban jelentkező világnézet az antik és modern irodalmi remek hatása alatt személyekért lelkesülés, a honszerelm langjától megtisztult s magasabb vallási érzelmektől megemesült jellem szilárdsága, az igaznak, jónak és szépnek, az eszmék e szentháromságának cultusa, eképen az életnek szebbé, jobbá, boldogabbá tétele, s a felső oktatás részére szilárd alapok rakása képezi a gymnasiumok által megoldandó feladatot.

Ily gondolatokkal, ily nézettel és szellemmel eltelve kezdem meg gymnáziumi felügyelői tisztemet.

E gondolatok, nézetek és eszmék, mint sarkcsillagok fognak vezetni hivatali ténykedésben.

A mit eröm és időm, a munkában megedett s az akadályoktól nem féltő akarat jósága, a magasabb cél sikerére tenni képes, el nem mulasztom; azon eszközöket és utakat felkeresni, melyeknek birásától az ügy szerencsés fejlődése függ, szent kötelességemnek ismerem.

Azon oltár tűzét akarom hát én élesztetni és táplálni, melynek az igen tisztelt gymnásiumi tanár urak egy egész életre felhívott papjai.

Vélők akarok a szent ügyért dolgozni. Talán felesleges is hát kérem, hogy támogatásnak engem, ép oly felesleges mint a boldog embert arra kérni, hogy szeresse és becsülje önmagát.

A tisztelettel említett Tanárkarnak munkálkodására áldást kívánva tiszteletem mellett maradtam.

Debreczen, 1895. január hó 22.

J. o. o. István
gymni. felügyelő.

Svájcz városi árvaházai.

Tanulmány.

— Irta: Brocskó Lajos. —

Folytatás.

(Eltér az étkezésre vonatkozólag. — Étlap. — A rokonok ételhordása. — A rokonok látogatása. — Hányszor és mikor engedtessek meg az árváknak a kimenetel? — Szabad-e a növendékeket meglátogatni? — Háztartási számadás. — Háztartási könyv. — Ki vezeti a számadási könyveket?)

Altalában egyszerűen, de igen jól táplálkoznak. Az egyformaságot az étrend megállapításánál kerüljük, nehogy a gyermekek megunják az egy és mindenkor előforduló étkeket. Tekintettel vannak tehát a gyermekek sajátosságaira, hogy jóízűen egyenek. De nagyon megnyerte tetszésünket azon gondos figyelem, melyben részesítik a gyermekek természetét, étvágyát, testi fejlődését, végzett munkájukat az ételek kiosztásánál. A gyorsan fejlődőknek több ételt juttatnak, ugyancsak a nagyevőknek is, előbbieknél azért, mivel náluk élénkebb az anyagesere, utóbbiaknak, hogy éhségüket csillapítsák. A gyenge testűeknek kivételes étkekkel is kedveznek, hogy megerősödjenek és minden bekövetkezhető bajnak — melyek a hiányos táplálkozásnál elő szoktak fordulni — elejét vegyék. Különösen a kenyérszűrésnél követik ezen eléggé ki nem emelhető és valóban szakszerű rendszert.

Minden árvaháznak van megállapított étrendje és étlapja, melyeket a választmány hagy helyben és a melyhez aztán alkalmazkodniuk kell. Minden gazdasszonynál találtam ilyen étlapokat, hol írásban, hol nyomtatásban.

Az árvák hozzátartozói csak feltételesen vihetnek ételneműeket a növendékeknek, mint az a következőkből ki fog tűnni. Érintenem kell tehát azon viszonyt, mely az árvák hozzátartozói és az árvaházak közt létezik.

Kegyeltenség volna azon gyöngéd szálakat, melyek az árvákat hozzátartozóikhoz fűzik, erőszakkal elszakítani és velük való minden közlekedést betiltani akarni, midőn azok az intézetbe lépnek. Az árvák látogatását meg kell engedni, ha nem, úgy titkos gyűlölség támad bennök nevelőik iránt és rosszul fogják magukat érezni az intézetben. Jól esik a gyermeknek, midőn az intézetbe lép azon tudat, hogy azon kívül is vannak kedvesei, kiket ő időnként meglátogathat és szeretettel fogadják. Még azok is, kik igen jól érzik magukat az intézetben, mindig örülnek az ily látogatási napoknak.

Hányszor és mikor engedtessek meg az ily látogatás, erre nézve az árvaházak egymástól eltérő szokásokat felfogásokat követnek.

Winterthurban szabad idejükben naponta és bármikor látogathatják rokonaikat az árvák; Schaffhausenben negyedévenként csak egyszer egy fél napra; Zürichben, Szt.-Gallenban, Baselben minden két hétben egyszer vasárnap délután; Churban, Altstädtenben hónaponként egyszer.

Baselban a rokonok egy nyomtatott ívet kapnak, melyben következő fontosabb pontok foglalják:

1. A látogatás minden két hétben egyszer csak vasárnap délután engedtetik meg az árvák részéről.

2. Hétköznap az árvák látogatása tilos, csak kivételesen engedhető meg az.

3. Ételneműek behordása tilos, csak újévkor és husvétkor engedtetik meg az, de akkor is az illető felügyelőnek mutatandók be, kinek intézkedése szerint kell eljárniok.

4. Ruháeműeket behozni, vagy elvinni nem szabad.

5. Ha az árvák látogatják hozzátartozóikat, ezek túl ne terheljék őket ételneműekkel és pontosan hozzák őket vissza, mert ők lesznek okai a kivételési kedvezmény megvonásának stb.

A növendékeket az intézetben a megszállott időben meglátogatni meg van engedve. Ez leginkább vasárnap délután szokott történni. Az ily látogatásoktól nincs mit félni, ha az illetők megbízhatók és az intézettel ellenséges viszonyban nem állanak. Többet panaszkodtak az ellenséges indulatuk káros hatásáról a növendékekre nézve, azért rajta vannak az igaz-

gatók, hogy minden kellemetlen összetűzést elhárítsanak. Különbözn jobban szeretik, ha az árvák látogatják rokonaikat, mint megfordítva. A meg nem bízhatóktól szigorúan megtagadják a látogatási engedélyt. — A titkos látogatások szigorúan tilva vannak, mert megrontják a gyermekek jellemét.

A látogatási engedély megadását vagy megtagadását fejelemi eszközül is használják fel.

Ha már minden kisebb háztartásnál pontos számadást kell vezetni, mennyivel inkább megkövethető az egy intézetnél, melynek fenntartása ezek meg ezekben kerül. Minden intézetben tehát rendes háztartási könyv vezetetik, melybe a kiadások azonnal bejegyeztetnek, mert e nélkül a legjobb hiszemű eljárás mellett is igen kényes természetű hibák fordulhatnak elő, melyek szigorúan kerülendők. A háztartási könyv mindennap este lezárandó.

A háztartást rendszeren az igazgatónak neje vezeti, vagy egy gazdasszony. Baselben az igazgatónak neje elhalván, a választmány leányát bízta meg a háztartás vezetésével. De a számadási könyveket mindenütt az igazgató vezeti, még akkor is, ha gondnok van mellette, ő felelős minden kiadásról. Minden igazgatónak hármas tiszte van: tanító, nevelő és gazdasági intéző. Minden más intézeti szervezet — mondották — veszélyezteteti a háztartás helyes menetét és az igazgató állását megkeserítene.

(Folyt. köv.)

Biró előtt.

Biró: Vádolt, jöjjön közelébb. Hogy hívják?

Vádolt: Van szerencsém magamat bemutatni. Névem Kövér Ferencz nyugalmazott pinczér.

B: Hány éves?

V: Negyvennyolc éves vagyok, könyörgöm.

B: Vallása?

V: Felekezeten nélküli vagyok.

B: Olyan nincs.

V: Kérem, szentesítve vannak az egyházi politikai törvények.

B: Hallgasson! Az különben sincs. Mi a vallása?

V: Hadd gondolkozzam előbb egy kicsit instálom. Mert úgy áll a dolog, hogy 23 éves koromig az izraelita vallásban növekedtem. Ekkor egy jó akaró patrónusom megházasított, amiért megkeresztelkedtem a keresztyén katolikus hitre. Szép vallás az nagyon, meg voltam elégedve egész a patrónusom haláláig. Akkorra már nagyon meguntam a feleségemet és elakartam váni. Azt mondták, hogy nem lehet mert tiltja a vallás. Hát én szerettem a vallásomat, de még jobban haragudtam arra az asszonyra, és lettem unitárius.

B: Tehát unitárius. Foglakozása?

V: Volt szerencsém említeni, hogy nyugalmazott pinczér vagyok. A rossz nyelvek ugyan facérnak mondanak.

B: Nős? Esalados?

V: Erre is nehéz lesz felelni. Azt már mondtam, hogy egy gazdag patrónusom kívánságára megházasodtam. Ebből a házasságból — s ezt is derék patrónusomnak köszönhetem — négy gyermek született. Egyik még korábban is talált érkezeni a kellenél. Pedig Isten látja a lekem — nem is láttam a menyá szonyomat az esküvő előtt. Midegy, azért is az én nevemet viseli. A többi három is. Aztán elváltam az asszonytól. Hát most már én kérdem a bírótól: nős, esalados vagyok-e hát én?

B: Volt e már büntetve?

V: Hogy mé tőztatik ró am ilyesmit gondolni?

B: No, no emlékezzék csak jobban vissza. Nem maga az a Kövér Ferencz, aki ezelőtt két évvel hamisítás, most három évre pedig sikkasztás miatt ült egy keveset?

V: Más lehet az esedezem.

B: De születési éve, helye, minden összevág.

V: Akkor bizonyára az iker testvérem volt.

B: Legalább ügyesebb kifogással állana elő. Egy apának két élő Ferencz fia?

V: Igen is kérem, az pedig úgy van. A mi apánk volt az, könyörgöm alásan, aki nagy hazánk fia Deák Ferencz iránti határtalan tiszteletében elhatározta, hogy születendő fiát Ferencznek keresztelteti. Aztán, hogy ketten lettünk, hát mind a kettőnk Ferencz lett. Így van ez kérem. Tessék megnézni, meg van ez írva a Deák Ferencz adomákban.

B: Ne beszéljen nekem itt meséket. Általában kevesebbet beszéljen. Hát hogy történt a dolog?

V: Micsoda dolog, ha szabad tudnom?

B: Ne tettesse magát. Három tanu is látta, mikor odament a panaszoshoz, magát kukoricza kereskedőnek mutatta be igért 200 méter mázsa tengerit szállítani s e'őlegül 40 frtot kicsikart.

V: Én nem tettem azt. (Zokogva) Hejh Ferencz, Ferencz, miattad szenvedek én!

B: Ne csináljon itt scénákat. Beismeri, vagy nem?

V: (dacosan) És ha azt tettem volna?

B: Akkor csalást követett el!

V: Kérem, az nem csalás. Hát hol van itt a ravasz fondorlat?

B: No, azt csak tán jobban tudom én hogy mi a csalás?

V: Kérem, én is tudom. Hétszer volt már ilyen eszem. (sohajt) Még akkor jobb időket éltünk. Ügyvéd védelmezett. Mind a hétszer azért mentettek fel, mert nem találták a ravasz fondorlatot. Pedig itt sincs semmiféle fondorlat. Ravasz fondorlat annál inkább nincs, sőt ez nagyon is ostoba fellépés volt. Ilyennel okosembert nem lehet becsapni. Ez nagyon ostoba eszme volt. Ezt akárki megteheti. Akár a bíró ur is.

B: Ne prelegáljon nekem. Beismeri a cselekményét?

V: Mit tegyek, ha annyi tanu látta?

B: Jól van. Ó felsége a király nevében. Kövér Ferencz a B. T. K. 379 §-ába ütköző család- vétsége miatt 3 hónapra fogházra ítélem. Megnyugszik az ítéletben?

V: Ha muszáj. Se kosztom, se kovártélyon . . . Valamit csak kell csinálni.

(nb.)

Vegyes hírek.

* **Casimir Perier válopöre.** Párisból hozza hírül azt a szenzációs hírt a táviró, hogy a lemondott köztársasági elnök, Casimir-Perier megindította neje ellen a válopört. Hírük, hogy kitörni készülő családi botrányok készítették erre a lépésre, melyek befolytak különben a köztársaság elnöki székéről való lemondására is. Az afférben — amint hírlik — az elhunyt Burdeau nejeinek is van része.

* **I. Napoleon szerelmes levele.** Porto Alegreben, Amerikában a múlt év december hava elején halt meg egy Bonchamps Amalia nevű 101 éves öreg asszony. Az idős nő nyakában egy amulettfélélt hordott, melyet soha nem mutatott senkinek. Most, hogy meghalt, kinyitották a nyakán függő kis zacskót s benne I. Napoleonnak egy 1812-ben kelt szerelmes levelét találtak. A levél így szól:

„Éj boldogul Amália! Ki tudja, talán örökre! Te csak egyszer láttál engem, s ép búzásomban, akkor, mikor seregem Oroszország hómezőin a halál örök álmát aluszsz. Te meghönyörültél rajtam szerencsétlenségemben, s a szerelem egy percében feledéssel ajándékoztál meg. Egyetlen kincsedet adtad, hogy kétségbeesésemet enyhítsd.

Ha sikerül trónomat visszazereznem, visszaemlékezem rád, ki megszántad a legyőzött czézárt. Egy csókot küldök homlokodra.

Isten veled!

1812.

Napoleon.

Ezzel a levéllel összefüggésben van az a történelmi tény, hogy Napoleonnak oroszországi hadjáratából visszatérőben futólagos szerelmi viszonya volt egy leánnyal. Bonchamps Amália volt ez, ki élete titkát soha el nem árulta, míg nem halála után kiderült.

* **Nagy benzinrobbanás Ujvidéken.** Ujvidéken Arnovljevicz fűszerkereskedő pinczében egy huszonöt kilós benzinnel telt üveg szétrobbant és óriás pusztításokat okozott. A robbanás

ereje a pincze fölött lévő üzleteket teljesen szétrombolta s maga a ház is annyira megrendült, hogy összeomlásától tartanak. A ház előtt tanyázó kofákat és áruikat az utca tulsó oldalára dobta az explozió; két kofa meghalt, négy súlyosan megsebesült. A tulsó oldalon éppen szemközt levő üzlet is elpusztult s ennek a háznak az összes ablakai eltörttek, A szerencsétlen inas, a ki a pinczében a benzinnel manipulált teljesen elégett,

Soha többé — mindörökké.

— Irta: Sz. Buday Etel. —

Folytatás.

— Ne félj gyermek!... Ne is szólj, hisz egy sem titok előttem az, mi hozzám vezérelt. En keresztül látok e testen. Belátok az ember lelkébe. Nem titok előttem, a legtökösabb gondolat sem. Kiket bizalom vezérel hozzám, azok nem bánják meg jöttöket. Téged is bizalom hozott hozzám így nem lesz okod meg banni, hogy eljöttél.

A szelid szavak behatásától neki bátorodva közelebb ment Kassebi a jóshoz. Minden undor, félelem, mit előbb érzett, egészen eloszlott. És teljes bizalommal, eltelve csodálattal, figyelt a jós szavaira.

— Szeretsz: mert eljött az idő, hogy szeretned kell. Szíved megnyitott a szerelemre s hiszed: hogy ez érzélem örökké tartó lesz szívedben. Lehet, hogy örökké fogsz szeretni, csak is azok fognak változni, kik ez érzelmet szívedben fent tartják, csak hogy most te, mind örök változatlanok, hiszed szerelmedet.

— Hm! — lebbent el gyöngye leheletként a sobaj a lányka szép ajkiról.
— Szeretsz: fajod heves szenvedélyével és el fog üzni ez érzélem atyád hajlékából a „Fekete-városból“ át a „Fehér városba“ a te szerelmed ölelő karjai közzé. A te titkos kedvesedhez, kinek az arca, féhéren világít mint a tele hold.

— Oh! — susogta szorongva Kassebi, leplezetten felfedezésére titkának — Ó kérélek — szólt remegve — beszélj halkabban te, mindent tudó, hatalmas nagy csoda.

— Ó te baiga! Hisz itt a lég, a kő az uralkodó ur. S mit a lég elárulhatna hűtlenül, azt vissza tartja a kő és vissza az én hatalmam, hogy a mit én mondok tenéked, azt még a szellemek sem hallhatják meg, amit te nekem mondasz, úgy azt sem... Szeretsz: tiszta szíved, tiszta érzelmével egy tisztátlan teremtményt. Egy fehér arcú idegent, kit szeretned bűn, Isteneink előtt meg ocsmányáság. Féj! Isteneink büntetésétől, kik atyádra ruházzák át a büntetés végrehajtását... Féj! Atyád kegyetlen haragjától... Ó, féj... féj leány.

Szegény Kassebi, szíve boldogságát tiltották a kaszt-rendszerben gyökerező előítéletek az orthodox bramanizmus, mely tiltja az egyesülést a hinduknak, az európaiakkal.

— Jaj neked gyermek: Jaj neked százszorosan, ha nem gyógyulsz ki bűnös szenvedélyedből.

— Ó, jaj! — sóhajtott feljajdolván, szíve keservébe a megtört leány, szüzi homlokával majdnem érintve a mohos kőtallajt.

— Jó akaratulag intlek gyermekem! — Igyekez legyőzni a te megromlásodra törő rossz szellemek hatalmát énedben. Vedd ki szívedből az érzelmec, mely az Istenek haragját zudítja fejedre és téged elpártolt, elszakadt hitehagyottá, bűnössé s a kasztra teljesen elveszett lényvé teszen. Szüleid, testvéreid, fajrokonaid, mind megvetésükkel fognak sujtani. Azt is tudom: — folytatá, szenttelen éneklő hangon — hogy nincs erőd kitépni szívedből ez érzést. Gyöngye vagy, mint egy magányosan álló pálma a sivatagban, a vihar bösz szelének ellent állni. Lehajlasz, a porba, s az élet viharszele eltakar. De tudjuk meg hát biztosan, hogy mit rejt számodra méhében a jövő: hisz azért jöttél hozzám, hogy ezt meg tudd.

A barna élő szobor karjai megmozdultak s egy kis sipot vitt szájához, melyből ideg zsibbasztó hangokat csaltak ki ajkai, olyan egy tompító, vérzsibbasztó ideg merevítő hangokat, melyek Hassebbit is megigézve, mozdulat-

lanságra kárhoztatták, pedig szeretett volna elmenekülni a bűnös hangok elől; de nem birt hozzá testi erővel és merev szótlanágban, kénytelen volt, figyelve hallgatni a varázs dalt. —

(Folyt. köv.)

Meghaltak.

— Jan. 13-tól jan. 19-ig. —

Cs ap ó-P é t e r f á n: Özv. Csalányosi Imréné Halász Juliánna 67 é. ref. aggkór. Makai István 6 hetes ref. göröcsök, Lehoczky János 2 é. r. kath. göröcsök, Antal Eszter 1 é. 2 hón. ref. göröcsök, Stegmüller (keresztetlen) leány r. kath. vele szül. gyeng. Szabó István 8 hón. ref. göröcsök, Ungvári Eszter 4 é. ref. vörheny, Dihen Imre 56 é. ref. tüdőlob, Dolmics Etelka 1 é. 9 hón. ref. tüdőhurut, Domokos Kálmán 51 é. ref. szervi szívbaj, Nagy Lajos 1 é. 7 hón. ref. tüdőhurut, Benecz Róbert 5 hón. ref. tüdőlob, Seres Issván 51 é. ref. öngyil. özv. Kerek Jánosné 75 é. ref. aggkór, Fekete József 1 é. 6 hón. ref. tüdőlob, Nagy Imre 1 é. 4 hón. göröcsök, Simonffy Istváné 31 é. ref. szervi szívbaj.

P i a c z - H a t v a n u t c z á n: Barta Mihályné 48 é. ref. méhrák, özv. Kuttar Sámuelné 83 é. ref. végelgyengülés, Tót János 6 hón. ref. tüdőhurut, Fazekas Mártonné 55 é. izr. tüdőlob, Tót Erzi 6 het. ref. göröcsök, Hódi István 3 hón. ref. bélhurut, Gulyás József 1 hón. ref. tüdőhurut, Csórián Juliánna 7 hetes ref. bélhurut.

K o s s u t h - V a r g a - u t c z á n: Bakos Ferencz 2 é. kath. veselőb, Stark Róza 1 hón. izr. tüdőlob, Szombathy Sándor 8 é. cath. tüdőgümőkór, özv. Szathmáry Istvánné 80 é. ref. aggkór, Farkas István 2 é. ref. göröcsök, Csonka Dániel 4 hón. ref. vele szül. gyeng, Balogh Péter 3 é. ref. veselőb, Nagy János 6 hónapos ref. göröcsök.

Közgazdaság.

* A kereskedelmi és iparkamara hirdményei. Gépgyárosok figyelmébe. A nagyméltóságú kereskedelemügyi m. kir. miniszter urnak f. év január hó 11-én 95000. 1894. sz. a. kelt magas leírata folytán ez uton értesítjük az érdekelteket, hogy a folyó évre Kiewben tervezett nemzetközi kiállítás az 1897. évre halasztatott el. Debreszen, 1895. jan. 19. A kereskedelmi iparkamara.

Kőbányai sertés vásár.

Január hó 21. Hizott sertés árak: 1 Magyar első rendű: 1 Öreg nehéz (páronkint. 400 klgramm feletti súlyban) 41½—42 krig Öreg közép (páronkint) 300—400 kilogramm

súlyban 42½—42 krig. Fialat nehéz (páronkint 320 kilogramm feletti súlyban) 43—44. krig. Fialat közép (páronkint 251—320 kilogramm súlyban 43—43½ krig. — Fialat könnyű (páronkint 250 kgm. terjedő súlyban 43 krtól 44 krig. II. Magyar szedett: 6 Nehéz (páronkint 280 kl. feletti súlyban) 42½.—43. krig. Közép (páronkint 250—320 klgrig terj. súlyban) 42½—43 krig. Könnyű (páronkint 250 kl. terjedő súlyban) krtól 43½ krig. — A hizott sertés üzlet-irányzat változatlan.

Debreczeni városi színház.

Idénybérlet 88 sz.

Páros bérlet

Ma szerdán Január 23-án,

O D E T T E.

Holnap csütörtökön 1895. január 24-én

Páratlan bérletben:

K L Á R I

Operett 4 felvonásban. Irta Roger V.

Szombaton, jan. 26. Küzdelem a lért, színmű 4 felv. Irta: Daudet A. fons. (Ittelször. Páros bérlet.)

Vasárnap, jan. 27. Felhő Klári népszínmű 3 felv. Irta Rátkay László. (Páratlan bérletben.)

Kiadó és lapnyújtó:

„Oscokonai“ nyomda és kiadó r-t

Felölős szerkesztő: Eötvös K. Lajos

Helyettes szerkesztő: Katona Imre.

Bikszádi viz ára

1895. január 1-től

egy ládával 4 ft.

egy üveggel 11 kr.

Szabó Zsigmond

üzletében

piacz és hatvan-utca sarkán.

MÁS VÁLLALAT MIATT.

Gyermek-játék, diszműaru stb. kereskedéssel

felhagyni szándékozom,

minél előbbi üzletlebonnyolítás szempontjából

az összes árukat

rendkívül leszállítottam.

A helybeli és vidéki igen tisztelt vevő közönségnek eddig irántam tanusított szives bizalmát megköszönve, annak idején bátor leszek új vállalatomról értesíteni.

Tisztelettel

Baum Miksa.

MÁS VÁLLALAT MIATT.

Hatóságilag enged. katonai
előkészítő-intézet

Fozsonyban
halászkapu-utca 8. szám.

Intézeti igazgató:

WALLACHY GOTTFRIED

cs. és kir. nyug. áll. őrnagy.

Tanulmányi vezető:

THARNOI KOSTYA KÁROLY

cs. és kir. ny. áll. százados.

F. évi márczius 1-én kezdődnek az intézetben a félévi tanfolyamok

1. **egyévi önkéntes-jelöltek** és

2. **hadapród iskola-jelöltek** számára.

ad 1. Az **egyévi önkéntes jelöltek** életkora 16 és 20 év közt kell hogy legyen s a reáliskola, gymnasium vagy kereskedelmi iskola iskola néhány osztályát kell hogy látogatták legyen. (Vizsga f. évi szeptemberben.)

ad 2. A **hadapród iskola-jelölteknek** legalább a 14. életévben kell állniok s 2 vagy 3 középiskolai osztályt kell hogy látogattak legyen. (Föltételi vizsga a hadapród-iskolába f. évi július végén.)

Az intézettel egy mintaszerű **katonailag berendezett internatus** van egybekötve. Az eddigi jeles eredmények mindenkinek a legjobban ajánlják az intézetet, miután az igazgatóság úgy az alapos tanulmányokról, mint a tanítványok kifogástalan magaviseletéről is gondoskodik.

Programmek, valamint mindennemű **felvilágosítás** az igazgatóságtól kapható.

Az intézeti igazgató.

CACAOVERO
elámentes, könnyen oldható cacao legjobb minőségű.

Csokoladé
vanillióval vagy anélkül mérsékelt arakon.

HARTWIG & VOGEL
BODENBACH

ELISMERT KITÜNÖ MINŐSÉGEK
kaphatók

PONTOS GYOMORBETEGEKNEK

a **Barella P. F. W.**-féle

Világi gyomor-por.

Párisban 1889. kiöntetve Gentben 1889.
Brüsszelben 1891. Bécsben 1891.
Londonban 1893. Mgdoburgban 1893. Chicagóban 1893.

Kiváló eredménnyel használják mindennemű gyomorbetegségek ellen, mint gyomorgörcs, gyomorsav, égés, úgyszintén vese- és hólyagbajoknál; megszüntet azonnal mindennemű fájdalmakat. Hogy minden kételkedésnek elejét vegyem, ingyen, csak a portó megtérítése ellen küldök mintákat.

Valódi csak dobozokban ár 1 frt 60 kr.

Berlin S. W. P. F. W. BARELLA

Friedrichstrasse 220/I. francia orvosi társulatok tagja.

Raktár **Török József** gyógy-
Budapest: **Török József** szertárában,
király-utca.

A világ legjobb fénymaza!
FERNOLENDT
fénymaz.

Cs. k. szabad.
gyár. Alapítottott
1835
Bécsben

A ki lábbelijét fekete színűvé, fényessé és tartóssá akarja tenni, az vegye csak a

Fernolend fénymáz.

Mindenütt kapható!

A sok értéktelen utánzat kikerülése végett kérem névaláírásomra vigyázni

St. Fernolendt.

Az **AUER**-féle

légszesz izzó-lámpa

a legolcsóbb és legjobb világítást eszközi a jelenkorban. Összehasonlítva az Argand-féle vagy a lepkeforma lánggal égő lámpákkal, az izzó lámpa használatánál csaknem felényi légszesz szükségeltetik.

A légszesz sokkal világosabb, mint akár a rendes világítás, akár a villamos lámpák és sokkal kevesebb lángra van szükség.

A légszesz nem csinál meleget, hanem csendes, kellemes világosságot terjeszt, mely a szemre igen jótékonyan hat.

A légszesz négyszer olyan fényt áraszt, mint az Argand-féle lámpa.

A légszesz egyenletesebben terjeszti szét a világosságot, mint akármely más fajta lámpa.

A légszesz nem füstöl, nem lesz kormos, sem fekete, a díszítéseket nem piszkolja, a levegő üde lesz és romlatlan marad.

A légszesz minden változtatás nélkül rátehető a régebb berendezésű függő vagy fali lámpákra.

A leszállított ára az Auer-féle légszesz izzó-lámpának (égető, izzórész és lámpacsővel együtt) saját emberünk által felállítva, berendezve

5 frt 30 kr.

Magyar légszesz izzó-lámpa társaság Budapest.

Kapható és rendelhető: a debreczeni légszesz társulatnál.

KLYTHIA A bőr
ápolására.

Az arczszin finomítására és szépítésére **ZSIRPOR**

Legelegánsabb toilette-, bali és salonpor, fehér, rózsaszin vagy sárga.

Vegyészileg megvizsgálva és jónak találva

Dr. **POHL J. J.** cs. kir. tanár által Bécsben.

Elismerő nyilatkozatok a legjobb körökből vannak minden dobozhoz csatolva.

1 doboz ára 1 frt. 20 kr.

Szétküldés utánvétellel vagy az összeg előleges beküldése ellen.

Taussig Gottlieb,

udvari toilette szappanok és illatszerek gyáros

Főraktár: **WIEN, I. Wollzeile Nr. 3.**

Kapható Debreczenben **BAUM MIKSÁNÁL** és a legtöbb illatszer és gyógyfűszer üzletekben és gyógyszerárakban.

MOLL SEIDLITZ POR.

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz **MOLL A.** védjegyét és aláírását tünteti fel.

A **Moll A.**-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor- és májbetegségek, gyomorgörcs és gyomorhív, között székrekedés, májbetegség, vértululás, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen, e jeles házi-szernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett. Ára egy lepcsélt eredeti doboznak 1 frt o. é.

Hamisítások törvényileg fenyítettnek.

MOLL-FÉLE FRANCIA BORSZESZ ÉS SÓ

Csak akkor valódi

ha mindegyik üveg **MOLL A.** védjegyét tünteti fel és „A. MOLL feliratu ónozattal van zárva.

A Moll-féle francia borszesz és só nevezetesen mint fájdalomcsillapító bedörzsölési-szer köcsvény, csusz és a meghülés egyéb következményeinél legismerteseb népszerű. — Egy ónozott eredeti üveg ára: 90 krajczár.

Moll Salicyl-szájvize.

(Főalkatrésze: füzölysavas sziksó.)

A mindennapi szájtisztításnál különösen fontos bármely koru gyermekek, min felnőttek számára; mert e szájvíz a fogak további épségét biztosítja s egy szersmind óvszer fogfájás ellen. Egy **MOLL A.** védjegyű ellátott üveg ára: 60 krajczár.

FŐ-SZÉTKÜLDÉS

MOLL A. gyógyszerész cs. és kir. udvari szállító által,

BÉCS: I., Tuchlauben 9. sz.

Vidéki megrendelések naponta póstantáuvét mellett teljesítetnek.

A raktárakban tessék határozottan **MOLL A.** aláírásával és védjegyével ellátott készítmény ket kérni.

Raktárak: **DEBRECZENBEN Tóth Béla** gyógyszerész, dr. **Rothschenk V. E.** gyógyszerész és **Szent-Királyi Ti. Adar** uraknál.